

GOSPODARSKI RIBOLOV NA SLATKIM VODAMA REPUBLIKE HRVATSKE U 2011. I 2012. GODINI

Josip Suić^{1*}, Mirjana Šarić¹, Vesna Bosanac¹, Kristina Čižmek², Marijana Fabić-Rusak¹, Zlatko Homen¹

¹ Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, Planinska 2a, 10000 Zagreb/Ministry of Agriculture, Fisheries Directorate, Planinska 2a, 10000 Zagreb

² Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Planinska 2a, 10000 Zagreb/Ministry of Agriculture, Veterinary and Food Safety Directorate, Planinska 2a, 10000 Zagreb

* Autor za korespondenciju/Corresponding Author, E-mail: josip.suic@mps.hr

ARTICLE INFO

Primljeno/Received: 20 November 2013

Korigirano/Received in revised form:

14 February 2014

Prihvaćeno/Accepted: 10 March 2014

Dostupno na internetskoj mreži/Available online: 21 March 2014

Ključne riječi:

Zakon o slatkovodnom ribarstvu

Kvota ulova ribe

Sava

Dunav

SAŽETAK

Gospodarski ribolov na slatkim vodama u Republici Hrvatskoj reguliran je odredbama *Zakona o slatkovodnom ribarstvu* i podzakonskim propisima koji se odnose na gospodarski ribolov, kao i ostalim podzakonskim propisima koji se odnose na najmanje dozvoljene veličine riba, lovostaje i procjene štete nanosene ribljem fondu.

Cilj je ovog rada prikazati podatke o ulovu gospodarskih ribara na rijekama Savi i Dunavu u 2011. i 2012. godini, kao i odnose ulova pojedinih vrsta prema propisanoj godišnjoj kvoti. Također su uspoređeni podaci o godišnjem ulovu i broju povlastica na spomenutim ribolovnim područjima od 2004. do 2012. godine.

Ulov po pojedinim vrstama riba na Savi i Dunavu 2011. godine nalazio se unutar zakonski predviđenih kvota. Ulov po pojedinim vrstama riba na Savi 2012. godine nalazio se također unutar zakonski predviđenih kvota, dok je iste godine ulov šarana na Dunavu prekoračio kvotu.

Broj povlastica i ulov gospodarskih ribara zadnjih su godina u porastu.

UVOD

Gospodarski ribolov na slatkim vodama u Republici Hrvatskoj reguliran je odredbama *Zakona o slatkovodnom ribarstvu* (NN, 2001; NN, 2003b; NN, 2004; NN, 2005f; NN, 2005g), posebnim podzakonskim propisima koji se odnose na gospodarski ribolov, kao i na najmanje dozvoljene veličine riba, lovostaje i procjenu štete nanosene ribljem fondu (NN, 2003a; NN, 2005a; NN, 2005c; NN, 2005e; NN, 2005d; NN, 2006a; NN, 2006b; NN, 2007; NN, 2010a).

Gospodarski ribolov smije se obavljati samo na ribolovnom području rijeke Dunava od državne granice s Republikom Mađarskom do državne granice s Republikom Srbijom (3 ribolovne zone) i na ribolovnom području rijeke Save od državne granice s Republikom Bosnom i Hercegovinom do državne granice s Republikom Srbijom (4 ribolovne zone).

Objavom *Pravilnika o gospodarskom ribolovu u slatkovodnom ribarstvu* (NN, 2005e) u ribolovnom području Drava-Dunav, radi zaštite, razmnožavanja i migracije riba uvedene su dodatne zaštitne mjere, odnosno zabranjeno je obavljanje gospodarskog ribolova, kao i obavljanje športskog ribolova, sukladno odredbama *Pravilnika o športskom ribol-*

ovu u slatkovodnom ribarstvu (NN, 2005b; NN, 2006c; NN, 2006d; NN, 2010b) u razdoblju od 1. veljače do 31. svibnja u Šarkanjskom, Zmajevačkom i Monjoroškom Dunavcu (ribolovna zona D1), Poričkom i Erdutskom Dunavcu (ribolovna zona D2) te Iločkom Dunavcu (ribolovna zona D3), a u preostalom dijelu godine gospodarski ribolov na navedenim Dunavcima smije se obavljati samo vršama-vrškama i vršama-senkerima.

Fizičke i pravne osobe smiju obavljati djelatnost gospodarskog ribolova ako imaju povlasticu za gospodarski ribolov, ako je fizička osoba ili fizička osoba u pravnoj osobi stručno osposobljena za gospodarski ribolov ili ima stručno osposobljene djelatnike za gospodarski ribolov, te ako ribolovni alati i oprema za gospodarski ribolov, upisani u povlasticu, odgovaraju namjeni, vrsti i količini propisanoj odredbama *Zakona* i propisa donesenih na temelju njega.

Temeljem odredbi *Naredbe o broju povlastica za gospodarski ribolov, količini i vrsti ulova i visini iznosa naknade za obavljanje gospodarskog ribolova* u razdoblju od 2011. do 2012. godine za rijeku Dunav bilo je određeno ukupno 30 povlastica, a za rijeku Savu 10 povlastica. Povlastice za gospodarski ribolov izdaje Ministarstvo poljoprivrede na temelju javnog

natječaja te vodi Upisnik o izdanim povlasticama za gospodarski ribolov. Broj povlastica za gospodarski ribolov varira iz godine u godinu.

Nadalje, propisane su vrste i količina ribolovnih alata i opreme po povlastici te količine i vrste ulova po povlastici (godišnje kvote ulova), kao i visina godišnje naknade za obavljanje gospodarskog ribolova koja sada iznosi 2.000,00 kn za svaku ribolovnu zonu upisanu u povlasticu. Dodatno, količina dopuštenog ulova iz područja na kojima je dopušteno obavljanje gospodarskog ribolova smije iznositi do 50 % količine dopuštenog ulova određenog gospodarskom osnovom, tako da ribari s ribičima dijele kvotu za određeno područje, odnosno zonu. Godišnja ulovna kvota ukupno je iznosila 101.983,00 kg za rijeku Dunav (3.403,00 kg šarana (*Cyprinus carpio*), 7.783,00 kg soma (*Silurus glanis*), 2.534,00 kg smuđa (*Sander lucioperca*), 3.138,00 kg štuke (*Esox lucius*), 945,00 kg kečige (*Acipenser ruthenus*) te 76.950,00 kg ostalih autohtonih vrsta (OAUV)), a 42.814,00 kg za rijeku Savu (1.160,00 kg šarana, 2.320,00 kg soma, 1.388,00 kg smuđa, 990,00 kg štuke, 123,00 kg kečige te 33.797,00 kg ostalih autohtonih vrsta), dok se ukupni godišnji ulov alohtonih vrsta riba (amur *Ctenopharyngodon idella*, tolstolobik *Hypophthalmichthys molitrix*, babuška *Carassius gibelio* i dr.) nije ograničavao.

Cilj je ovoga rada prikazati podatke o ulovu gospodarskih ribara na rijekama Savi i Dunavu u 2011. i 2012. godini, kao i odnose ulova pojedinih vrsta prema propisanoj godišnjoj kvoti. U Ministarstvu se prema zakonskim odredbama evidentiraju podaci ribara o ostvarenom mjesečnom i godišnjem ulovu izraženi u kilogramima (za šarana, soma, smuđa, štuku, deveriku *Abramis brama*, kečigu, linjaka *Tinca tinca*, jeza *Leuciscus idus*, bolena *Leuciscus aspius*, ostale autohtone i alohtone vrste). Također se prikupljaju podaci o ostvarenom mjesečnom i godišnjem ulovu izraženi u komadima za ove gospodarski najvažnije vrste, a i podaci o ribolovnom naporu ovlaštenika povlastica (vrijeme ulova, ribolovne zone i korišteni ribolovni alati).

Znanstvene ustanove koje obavljaju poslove iz područja slatkovodnog ribarstva i ekologije kopnenih voda (NN, 2005d; NN, 2007) provode program praćenja stanja u slatkovodnom ribarstvu (monitoring ribljeg fonda), koji se temeljem zakonskih odredbi financira iz sredstava prikupljenih na ime naknade od dozvola za športski ribolov. Program je usmjeren na procjenu stanja ihtiofaune, između ostalih i na ribolovnim zonama na kojima se obavlja gospodarski ribolov.

MATERIJAL I METODE

Podaci Uprave ribarstva Ministarstva poljoprivrede koji se odnose na gospodarski ribolov (broj ovlaštenika povlastica za gospodarski ribolov i mjesečni ulov u gospodarskom ribolovu) na rijeci Savi (ribolovne zone S1, S2, S3 i S4) i rijeci Dunavu (ribolovne zone D1, D2 i D3) tijekom 2011. i 2012. godine su obrađeni i izraženi u postotnim odnosima. Također su uspoređeni podaci o ulovu i broju povlastica za razdoblje od 2004. do 2012. godine.

REZULTATI I RASPRAVA

Povlastice za gospodarski ribolov

Na dan 31. prosinca 2011. godine evidentirano je 25 povlastica za gospodarski ribolov na rijeci Dunavu i 7 povlastica za gospodarski ribolov na rijeci Savi, što u odnosu na 2010. godinu (Suić i sur., 2011) predstavlja smanjenje od 13,79 % za Dunav te smanjenje od 22,22 % za Savu.

Na dan 31. prosinca 2012. godine evidentirano je 28 povlastica za gospodarski ribolov na rijeci Dunavu i 9 povlastica za gospodarski ribolov na rijeci Savi, a to je, u odnosu na 2011. godinu, 12,00 % više za Dunav i 28,57 % više za Savu. Ovo povećanje rezultat je izdavanja povlastica putem natječaja objavljenog 2011. godine kada je iskazan povećan interes za njima.

Ulov gospodarskih ribara u 2011. godini

Ukupan ulov svih ovlaštenika povlastica za gospodarski ribolov (ribara) u 2011. godini na temelju sustava dostave podataka iznosio je 50.447 kg, od čega je na rijeci Dunavu ulovljeno 46.614,3 kg, a na rijeci Savi 3.832,7 kg (Tablica 1). Ukupan ulov gospodarskih ribara čini povećanje od 2.208,3 kg ili 4,58% u odnosu na 2010. godinu kada je iznosio 48.238,7 kg (Suić i sur., 2011).

Razmatrajući odnose ulova po pojedinim vrstama riba i pripadajućih kvota, dolazi se do podataka da se oni na Savi kreću od 3,5 % za ostale autohtone vrste do 27,1 % za šarana. Na Dunavu su odnosi ulova po pojedinim vrstama riba i pripadajućih kvota u rasponu od 1,4 % za kečigu do 84,5 % za šarana (Tablica 2 i Tablica 3).

Ulov gospodarskih ribara u 2012. godini

Ukupan ulov svih ovlaštenika povlastica za gospodarski ribolov (ribara) u 2012. godini na temelju sustava dostave podataka iznosio je 58.402 kg (Tablica 4), što čini povećanje od 7.955 kg ili 15,8 % u odnosu na 2011. godinu kada je ukupan ulov iznosio 50.447 kg (Tablica 1).

Razmatrajući odnose ulova po pojedinim vrstama riba i pripadajućih kvota, na Savi se oni kreću u rasponu od 0,8 % za kečigu do 86 % za šarana. Na Dunavu su odnosi ulova po pojedinim vrstama riba i pripadajućih kvota u rasponu od 2,5 % za kečigu do 155,2 % za šarana (Tablica 5 i Tablica 6).

Trendovi u ulovu i broju povlastica u gospodarskom ribolovu od 2004. do 2012. godine na Savi i Dunavu

U tablici 7 prikazani su usporedni podaci o broju povlastica i ulovu gospodarskih ribara na ribolovnim područjima Save i Dunava od 2004. do 2012. godine. Dio tih podataka obrađen je u ranijim radovima (Suić i sur., 2006; Suić i sur., 2008; Suić i sur., 2009; Suić i sur., 2011).

Tablica 1. Količina ulova (kg) u gospodarskom ribolovu na Savi i Dunavu u 2011. godini i udio po vrstama (%) (OAUV – ostale autohtone vrste; OALV – ostale alohtone vrste)**Table 1.** Commercial catch (kg) and percentage of fish species (%) on the Rivers Sava and Danube in the year 2011 (OAUV – other autochthonous species; OALV – other allochthonous species)

Vrsta ribe/Fish species	Jedinica/Unit	Količina i udio u ukupnom ulovu – Sava/Amount and percentage of total catch - Sava	Količina i udio u ukupnom ulovu - Dunav/Amount and percentage of total catch - Danube
Šaran/Carp (<i>Cyprinus carpio</i>)	kg (%)	314,5 (8)	2.874,2 (6)
	kom/pcs	135	1.302
Som/Wels (<i>Silurus glanis</i>)	kg (%)	398 (10)	3.730,3 (8)
	kom/pcs	132	832
Smuđ/Pikeperch (<i>Sander lucioperca</i>)	kg (%)	219,7 (6)	2.024,2 (4)
	kom/pcs	195	938
Štuka/Pike (<i>Esox lucius</i>)	kg (%)	72,5 (2)	2.373,1 (5)
	kom/pcs	490	1.167
Deverika/Bream (<i>Abramis brama</i>)	kg (%)	877 (23)	12.856 (28)
	kom/pcs	1.414	15.442
Kečiga/Sturgeon (<i>Acipenser ruthenus</i>)	kg (%)	14 (< 1)	13 (< 1)
	kom/pcs	17	4
Linjak/Tench (<i>Tinca tinca</i>)	kg (%)	0	5 (< 1)
	kom/pcs	0	6 (< 1)
Jez/Idc (<i>Leuciscus idus</i>)	kg (%)	248,5 (6)	1.201 (3)
Bolen/Asp (<i>Aspius aspius</i>)	kg (%)	41,5 (1)	1.854 (4)
OAUV	kg (%)	1.174 (31)	11.382 (24)
OALV	kg (%)	473 (12)	8.301,5 (18)
UKUPNO / TOTAL	kg	3.832,7	46.614,3

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva

Source: Ministry of Agriculture, Fisheries Directorate

Tablica 2. Odnos ulova šarana, soma i smuđa u gospodarskom ribolovu na Savi i Dunavu u 2011. godini prema propisanoj kvoti**Table 2.** Catch-to-quota ratio of carp, wels and pikeperch on the Rivers Sava and Danube in the year 2011

Vrsta/Species	Šaran/Carp (<i>Cyprinus carpio</i>)		Som/Wels (<i>Silurus glanis</i>)		Smuđ/Pikeperch (<i>Sander lucioperca</i>)	
	Sava	Dunav (Danube)	Sava	Dunav (Danube)	Sava	Dunav (Danube)
Kvota/Quota (kg)	1.160,0	3.403,00	2.320,0	7.783,0	1.388,0	2.534,0
Ostvareno/Catch (kg)	314,5	2.874,2	398,0	3.730,3	219,7	2.024,2
% kvote/% of quota	27,1	84,5	17,2	47,9	15,8	79,9
UKUPNI ULOV (kg)/TOTAL CATCH (kg)	3.188,7		4.128,3		2.243,9	

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva

Source: Ministry of Agriculture, Fisheries Directorate

Tablica 3. Odnos ulova štuke, kečige i ostalih autohtonih vrsta (OAUV) u gospodarskom ribolovu na Savi i Dunavu u 2011. godini prema propisanoj kvoti

Table 3. Catch-to-quota ratio of pike, sturgeon and other autochthonous species (OAUV) on the Rivers Sava and Danube in the year 2011

Vrsta/ Species	Štuka/Pike (<i>Esox lucius</i>)		Kečiga/Sturgeon (<i>Acipenser ruthenus</i>)		OAUV	
	Sava	Dunav (Danube)	Sava	Dunav (Danube)	Sava	Dunav (Danube)
Kvota/Quota (kg)	990,0	3.138,0	123,0	945,0	33.797,0	76.950,0
Ostvareno/Catch (kg)	72,5	2.373,1	14,0	13,0	1.174,0	11.382,0
% kvote/% of quota	7,3	75,6	11,4	1,4	3,5	14,8
UKUPNI ULUV (kg)/ TOTAL CATCH (kg)	2.445,6		27,0		12.556,0	

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva
 Source: Ministry of Agriculture, Fisheries Directorate

Tablica 4. Količina ulova u gospodarskom ribolovu na Savi i Dunavu u 2012. godini i udio po vrstama (OAUV – ostale autohtone vrste; OALV – ostale alohtone vrste)

Table 4. Commercial catch and percentage of fish species on the Rivers Sava and Danube in the year 2012 (OAUV – other autochthonous species; OALV – other alochtonous species)

Vrsta ribe/Fish species	Jediniца / Unit	Količina i udio u ukupnom ulovu - Sava/Amount and percentage of total catch - Sava	Količina i udio u ukupnom ulovu - Dunav/Amount and percentage of total catch - Danube
Šaran/Carp (<i>Cyprinus carpio</i>)	kg (%) kom/pcs	998,0 (10) 438	5.279,9 (11) 1537
Som/Wels (<i>Silurus glanis</i>)	kg (%) kom/pcs	654,3 (7) 224	5.017,4 (10) 1263
Smuđ/Pikeperch (<i>Sander lucioperca</i>)	kg (%) kom/pcs	196,3 (2) 143	1.822,5 (4) 781
Štuka/Pike (<i>Esox lucius</i>)	kg (%) kom/pcs	128,5 (1) 99	1.745,4 (4) 638
Deverika/Bream (<i>Abramis brama</i>)	kg (%) kom/pcs	4.212,5 (43) 4.057,0	12.058,5 (25) 16.513,5
Kečiga/Sturgeon (<i>Acipenser ruthenus</i>)	kg (%) kom/pcs	1 (< 1) 1	23,4 (< 1) 23
Linjak/Tench (<i>Tinca tinca</i>)	kg (%) kom/pcs	0 0	0 0
Jez/Ide (<i>Leuciscus idus</i>)	kg (%)	387,0 (4)	636,0 (1)
Bolen/Asp (<i>Aspius aspius</i>)	kg (%)	44,0 (< 1)	1.354,1 (3)
OAUV	kg (%)	2.486,0 (25)	12.188,3 (25)
OALV	kg (%)	754,0 (8)	8.415,0 (17)
UKUPNO/TOTAL	kg	9.861,6	48.540,4

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva
 Source: Ministry of Agriculture, Fisheries Directorate

Tablica 5. Odnos ulova šarana, soma i smuđa u gospodarskom ribolovu na Savi i Dunavu u 2012. godini prema propisanoj kvoti
Table 5. Catch-to-quota ratio of carp, wels and pikeperch on the Rivers Sava and Danube in the year 2012

Vrsta/Species	Šaran/Carp (<i>Cyprinus carpio</i>)		Som/Wels (<i>Silurus glanis</i>)		Smuđ/Pikeperch (<i>Sander lucioperca</i>)	
	Sava	Dunav (Danube)	Sava	Dunav (Danube)	Sava	Dunav (Danube)
Kvota/Quota (kg)	1.160,0	3.403,0	2.320,0	7.783,0	1.388,0	2.534,0
Ostvareno/Catch (kg)	998,0	5.279,9	654,3	5.017,4	196,3	1.822,5
% kvote/% of quota	86,0	155,2	28,2	64,5	14,1	71,9
UKUPNI ULOV (kg)/ TOTAL CATCH (kg)	6277,9		5671,7		2018,8	

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva
Source: Ministry of Agriculture, Fisheries Directorate

Tablica 6. Odnos ulova štuke, kečige i ostalih autohtonih vrsta (OAUV) u gospodarskom ribolovu na Savi i Dunavu u 2011. godini prema propisanoj kvoti**Table 6.** Catch-to-quota ratio of pike, sturgeon and other autohtonous species (OAUV) on the Rivers Sava and Danube in the year 2011

Vrsta/Species	Štuka/Pike (<i>Esox lucius</i>)		Kečiga/Sturgeon (<i>Acipenser ruthenus</i>)		OAUV	
	Sava	Dunav (Danube)	Sava	Dunav (Danube)	Sava	Dunav (Danube)
Kvota/Quota (kg)	990,0	3.138,0	123,0	945,0	33.797,0	76.950,0
Ostvareno/Catch (kg)	128,5	1.745,4	1,0	23,4	2.486,0	12.188,3
% kvote/% of quota	13,0	55,6	0,8	2,5	7,4	15,8
UKUPNI ULOV (kg)/ TOTAL CATCH (kg)	1873,9		24,4		14674,3	

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva
Source: Ministry of Agriculture, Fisheries Directorate

Tablica 7. Broj povlastica i ulov gospodarskih ribara na rijekama Savi i Dunavu od 2004. do 2012. godine**Table 7.** Number of licences and catch in commercial fisheries on the Rivers Sava and Danube between 2004 and 2012

Godina /Year	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Ulov – Sava (kg) / broj povlastica (Catch – Sava / number of licences)	6.696,0 / 6	6.602,3 / 8	5.642,43 / 9	6.112,5 / 8	11.804,7 / 7	4.015,9 / 6	3.081,6 / 9	3.832,7 / 7	9.861,6 / 9
Ulov – Dunav (kg) / broj povlastica (Catch – Danube / num- ber of licences)	39.699,8 / 19	44.653,0 / 25	27.552,2 / 21	32.995,6 / 21	40.902,9 / 26	41.141,2 / 27	40.019,8 / 29	46.614,3 / 25	48.540,4 / 28
Ukupni ulov (kg)/ broj povlastica (Total catch/ number of licences)	46.395,8 / 25	51.255,3 / 33	33.195,0 / 30	39.108,1 / 29	52.707,6 / 33	45.157,1 / 33	43.101,4 / 38	50.447,0 / 32	58.402,0 / 37

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva
Source: Ministry of Agriculture, Fisheries Directorate

U 2006. i 2010. godini je ulov u gospodarskom ribolovu bio najniži na oba ribolovna područja (Savi i Dunavu). Nasuprot ovome, u 2011. i 2012. godini ulov pokazuje uzlazni trend.

Sadašnji rast evidentiranog ulova zadržat će se i tijekom nekoliko sljedećih godina. Redovitija kontrola i nadzor ribara rezultirat će dostavom točnijih podataka o ulovu u Ministarstvo. Porast ulova nije dostatan za kvalitetan razvoj gospodarskog ribolova na slatkim vodama. Kupci se u doba lošije financijske situacije u društvu okreću jeftinijim izvorima visokokvalitetnih bjelančevina, gdje se ubraja i riba, pa će potražnja za ovom namirnicom rasti. Potrošače je potrebno potaknuti na preporučeno veće konzumiranje ribe, što bi, osim na njihovo zdravlje, pozitivno utjecalo i na razvoj slatkovodnog ribarstva.

Upravljanje prirodnim resursima Save i Dunava trebalo bi biti zakonski unificirano i u konačnici usklađeno temeljem međudržavnih ugovora u budućnosti. Nužna pretpostavka za realizaciju međunarodnih ugovora u prvom je redu rješavanje pitanja granica, prvenstveno na rijeci Dunavu.

Novim zakonskim rješenjima ribarima je potrebno osigurati iskrajna mjesta te im omogućiti lakši plasman ribe i općenito poslovanje.

Potrebno je provesti zapošljavanje ribarskih inspektora radi učinkovitijeg nadzora i kontrole obavljanja ribolova i plasmana ribe od strane ovlaštenika povlastica, ali i eliminacije nelegalne konkurencije, odnosno suzbijanja krivolova i opskrbe crnog tržišta ribom. Potrebno je također educirati i osnažiti ribočuvarsku službu ovlaštenika ribolovnog prava na tim područjima, kako bi svojim češćim izlascima na teren i koordiniranim akcijama sa službenicima MUP-a i Ministarstva financija (Carinske uprave) utjecali na smanjivanje pojave krivolova, kao i ilegalne trgovine ribom. Isto tako je potrebno ostvariti suradnju i smanjiti konflikt između svih sudionika u ribarstvu, dakle ovlaštenika ribolovnog prava (ribiča) i ovlaštenika povlastica za gospodarski ribolov, koji je temeljen na predrasudama i krivoj percepciji gospodarskog ribolova kao djelatnosti koja devastira riblji fond. Gospodarski ribolov ima status povlaštenog obrta te ga je potrebno modernizirati i unaprijediti. Uz akvakulturu, on predstavlja jedini legalni plasman svježe domaće slatkovodne ribe, čija potražnja na tržištima i u ugostiteljskim objektima daleko nadmašuje ponudu.

Gospodarski ribolov utječe na zapošljavanje u ruralnim sredinama, posebno na područjima najviše pogođenim ratnim razaranjima i njegovim dugoročnim posljedicama, stoga od ove gospodarske grane korist mogu imati ratni stradalnici okupljeni u braniteljske zadruge. Stabilna, kvalitetna i raznovrsna ponuda slatkovodne ribe na tržištu pogoduje i razvoju turizma u ruralnim sredinama putem obogaćivanja ugostiteljske ponude, a otvara i mogućnosti za razvoj djelatnosti prerade ribe.

ZAKLJUČCI

Ulov 2011. godine

Iz rezultata analize pojedinih odnosa ostvarenih ulova u ukupnom ulovu za 2011. godinu, kao i odnosa ulova pojedinih vrsta

prema propisanoj godišnjoj kvoti ulova na rijekama Savi i Dunavu, razvidno je da su ostvarene količine ukupnog ulova, po povlasticama za gospodarski ribolov, za sve vrste riba unutar dozvoljenih količina. Na rijekama Savi i Dunavu, najveći postotak ulova od propisane kvote ostvaren je kod ulova šarana (27,1 %, odnosno 84,5 % od kvote).

Ulov 2012. godine

Na rijeci Savi najveći postotak ulova od propisane kvote ostvaren je kod ulova šarana (86,0 %), dok je na rijeci Dunavu ulov šarana prekoračio propisanu kvotu za 55,2 %.

Abstract

COMMERCIAL FRESHWATER FISHERIES IN THE REPUBLIC OF CROATIA IN THE YEAR 2011 AND 2012

Commercial freshwater fisheries in the Republic of Croatia are regulated according to the Freshwater Fisheries Act and various sub-acts regarding commercial freshwater fisheries, as well as other sub-laws dealing with fish sizes, closed seasons and estimation of damages on the fish stocks.

The aim of this work was to show data of catch in commercial fisheries, as well as the ratios between particular fish species and annual catch quotas on the Rivers Danube and Sava in the years 2011 and 2012. It also analyzes data on the total catch in commercial fisheries, as well as the number of licenses on the Rivers Danube and Sava between the years 2004 and 2012.

In the year 2011, the catch quotas of all relevant fish species in commercial fisheries on the Rivers Danube and Sava were not reached. In the year 2011, catch quotas of all relevant fish species in commercial fisheries on the River Sava were not reached, while the catch of carp exceeded the catch quota on the River Danube.

Number of licenses and catch in commercial fisheries on the Rivers Danube and Sava were increased in the years 2011 and 2012.

Keywords: Freshwater Fisheries Act, annual catch quotas, Sava, Danube

LITERATURA

NN (2001): Zakon o slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 106, 27 p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.

NN (2003a): Naredba o broju povlastica, količini i vrsti ulova i visini iznosa naknade za obavljanje gospodarskog ribolova. Narodne novine br. 91, 2p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s <http://www.nn.hr>.

NN (2003b): Uredba o izmjenama Zakona o slatkovodnom

- ribarstvu. Narodne novine br. 7, 1p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2004): Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 174, 13p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2005a): Naredba o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 82, 4p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2005b): Pravilnik o športskom ribolovu u slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 82, 33p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2005c): Naredba o granicama ribolovnih područja i ribolovnih zona za športski i gospodarski ribolov. Narodne novine br. 82, 3p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2005d): Popis ustanova koje obavljaju poslove u području slatkovodnog ribarstva. Narodne novine br. 107, 1p. (Čitano: 7. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2005e): Pravilnik o gospodarskom ribolovu u slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 82, 12p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2005f): Ispravak Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 10, 1p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2005g): Zakon o slatkovodnom ribarstvu (pročišćeni tekst). Narodne novine br. 49, 32p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2006a): Naredba o izmjenama i dopunama Naredbe o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 139, 1p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2006b): Naredba o izmjenama i dopuni Naredbe o broju povlastica, količini i vrsti ulova i visini iznosa naknade za obavljanje gospodarskog ribolova. Narodne novine br. 1, 1p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2006c): Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o športskom ribolovu u slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 139, 18p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2006d): Pravilnik o izmjeni Pravilnika o športskom ribolovu u slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 1, 1p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2007): Dopuna popisa ustanova koje obavljaju poslove u području slatkovodnog ribarstva. Narodne novine br. 107, 1p. (Čitano: 7. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2010a): Naredba o izmjenama Naredbe o broju povlastica, količini i vrsti ulova i visini iznosa naknade za obavljanje gospodarskog ribolova. Narodne novine br. 50, 1p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- NN (2010b): Pravilnik o dopuni Pravilnika o športskom ribolovu u slatkovodnom ribarstvu. Narodne novine br. 52, 1p. (Čitano: 5. ožujka 2013. godine). Preuzeto s: <http://www.nn.hr>.
- Suić, J., Čižmek, K., Šarić, M., Homen, Z. (2011): Gospodarski ribolov na slatkim vodama Republike Hrvatske u 2009. i 2010. godini. *Ribarstvo*, 69, 4, 153 – 167.
- Suić, J., Homen, Z., Jahutka, I., Šarić, M., Mišura, A. (2006): Gospodarski ribolov na slatkim vodama Republike Hrvatske u 2005. godini. U: Zbornik radova, Opačak, A. i Florjančić, T., IV. nacionalno znanstveno–stručno savjetovanje s međunarodnim sudjelovanjem: Ribarski dani, 2006 Jun 8-9, Osijek. Osijek, Poljoprivredni fakultet, 5 – 13.
- Suić, J., Jahutka, I., Mišura, A., Homen, Z. (2008): Gospodarski ribolov na slatkim vodama Republike Hrvatske u 2006. godini. *Ribarstvo*, 66, 1, 17 – 24.
- Suić, J., Šarić, M., Janjić, G., Homen, Z., Mišura, A. (2009): Gospodarski ribolov na slatkim vodama Republike Hrvatske u 2007. i 2008. godini. *Ribarstvo*, 67, 3, 113 – 125.